

พระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ.

ก. ประวัติ ความเป็นมา และสถานะของร่างพระราชบัญญัติ ณ ปัจจุบัน*

ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. มีผู้เสนอให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณารวม ๒ ฉบับ คือ

๑. คณะรัฐมนตรี (ชุดที่มีนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ เป็นนายกรัฐมนตรี) ซึ่งได้เสนอต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๒

๒. นายอภิชาติ ศักดิเศรษฐ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์ กับคณะ ซึ่งได้เสนอต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๕๒

ร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๒ ฉบับ ได้บรรจุระเบียบวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎรในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๒๗ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ ปัจจุบันอยู่ระหว่างรอการพิจารณาในวาระที่ ๑ ชั้นรับหลักการของสภาผู้แทนราษฎร

ข. หลักการและเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ.

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

เหตุผล

เนื่องจากปัจจุบันมีการล่วงละเมิดข้อมูลส่วนบุคคลเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะการนำข้อมูลส่วนบุคคลไปแสวงหาประโยชน์หรือเปิดเผยโดยไม่ได้รับความยินยอมจากบุคคลซึ่งเป็นเจ้าของข้อมูลจนสร้างความเดือดร้อนรำคาญหรือความเสียหายให้แก่บุคคลดังกล่าว แม้ว่าจะได้มีการกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลในบางเรื่อง แต่ก็ยังไม่มีการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลเป็นการทั่วไป และโดยที่มาตรา ๓๕ วรรคสาม และมาตรา ๕๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยบัญญัติให้บุคคลย่อมมีสิทธิได้รับความคุ้มครองจากการแสวงประโยชน์โดยมิชอบจากข้อมูลส่วนบุคคลที่เกี่ยวกับตน และการเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล สมควรกำหนดให้มีกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลเป็นการทั่วไป เพื่อให้มีมาตรการคุ้มครองจากการแสวงประโยชน์โดยมิชอบจากข้อมูลส่วนบุคคลและ

* ข้อมูล ณ วันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๕๓.

การเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลให้เป็นไปตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ค. สาระสำคัญโดยสรุป

๑. บทนิยามที่สำคัญ

“ข้อมูลส่วนบุคคล” หมายความว่า ข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งเฉพาะตัวของบุคคล เช่น การศึกษา ฐานะการเงิน ประวัติสุขภาพ ประวัติอาชญากรรม ประวัติการทำงาน หรือประวัติกิจกรรมบรรดาที่มีชื่อของบุคคลนั้นหรือมีเลขหมาย รหัส หรือสิ่งบอกลักษณะอื่นที่ทำให้รู้ตัวบุคคลนั้นได้ เช่น ลายพิมพ์นิ้วมือ แผ่นบันทึกลักษณะเสียงของคน หรือรูปถ่าย และให้หมายความรวมถึงข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งเฉพาะตัวของผู้ที่ถึงแก่กรรมแล้วด้วย

“ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล” หมายความว่า ผู้ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบในการเก็บรวบรวม ควบคุมการใช้และการเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลตามพระราชบัญญัตินี้

“เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล” ให้หมายความรวมถึง

(๑) ทายาทหรือคู่สมรสของเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลในกรณีที่เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลนั้นถึงแก่ความตาย

(๒) ผู้ซึ่งมีหน้าที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลส่วนบุคคลของเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

๒. พระราชบัญญัตินี้ไม่ให้ใช้บังคับกับ

(๑) หน่วยงานของรัฐที่อยู่ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ เว้นแต่รัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ

(๒) บุคคลหรือนิติบุคคลที่ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลส่วนบุคคลเพื่อประโยชน์ส่วนตนของบุคคลหรือนิติบุคคลนั้นเท่านั้น โดยมีให้ผู้อื่นใช้ข้อมูลส่วนบุคคลนั้น หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลนั้นต่อผู้อื่น

(๓) บุคคลหรือนิติบุคคลซึ่งใช้หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลที่ทำการเก็บรวบรวมไว้เฉพาะเพื่อกิจการสื่อมวลชน งานศิลปกรรม หรืองานวรรณกรรมเท่านั้น

๓. ผู้รักษาการตามกฎหมาย

ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

๔. คณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

๔.๑ ให้มีคณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลคณะหนึ่ง ประกอบด้วย รัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมายเป็นประธานกรรมการ กรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ปลัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา อธิบดีกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ และผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย กรรมการซึ่งเป็นผู้แทนคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค ๑ คน ผู้แทนหอการค้าไทย ๑ คน และผู้แทนสมาคมธนาคารไทย ๑ คน กรรมการ

ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งนายกรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้ซึ่งมีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านกฎหมายและด้านเทคโนโลยี ด้านละ ๒ คน ซึ่งอย่างน้อยต้องแต่งตั้งจากภาคเอกชนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง (มาตรา ๗)

๔.๒ คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดนโยบาย มาตรการ หรือแนวทางการดำเนินการเกี่ยวกับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลเพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

(๒) เสนอความเห็นต่อนายกรัฐมนตรีเพื่อออกกฎกระทรวงหรือประกาศตามพระราชบัญญัตินี้

(๓) เสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีให้มีการตราหรือปรับปรุงแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวกับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

(๔) ให้คำแนะนำและคำปรึกษาเกี่ยวกับการดำเนินการใด ๆ ในการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล รวมทั้งส่งเสริมการพัฒนาเทคโนโลยีที่เกี่ยวกับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

(๕) กำหนดหลักเกณฑ์ในการได้รับใบรับรองเพื่อมีสิทธิใช้หรือแสดงเครื่องหมายรับรองมาตรฐานการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล รวมทั้งมาตรฐานการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

(๖) ออกระเบียบหรือประกาศเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

(๗) จัดทำรายงานเกี่ยวกับการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้เสนอต่อคณะรัฐมนตรีและรัฐสภาเป็นครั้งคราวตามความเหมาะสมอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง และให้ประกาศรายงานดังกล่าวในราชกิจจานุเบกษาด้วย

(๘) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่พระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการหรือตามที่นายกรัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

(มาตรา ๑๑)

๕. สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

ให้สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการมีหน้าที่ปฏิบัติงานวิชาการและธุรการให้แก่คณะกรรมการและคณะอนุกรรมการ รวมทั้งให้มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) ประสานงานกับส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน และหน่วยงานอื่นของรัฐเกี่ยวกับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

(๒) ให้คำปรึกษาแก่องค์กรภาครัฐและภาคเอกชนเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

(๓) กำหนดหลักสูตรและฝึกอบรมการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล ลูกจ้างหรือผู้รับจ้าง

(๔) จัดทำบัญชีรายชื่อผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลเชิงธุรกิจหรือการพาณิชย์ตามมาตรา ๓๔

(๕) ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

(๖) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่พระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของสำนักงาน หรือตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

(มาตรา ๑๕)

๖. การคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

การเก็บรวบรวม การใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลจะกระทำได้อาศัยได้รับความยินยอมของเจ้าของข้อมูลนั้น และในการขอความยินยอมต้องไม่เป็นการหลอกลวงหรือทำให้เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลเข้าใจผิดในวัตถุประสงค์ดังกล่าว ความยินยอมเช่นว่านี้เจ้าของข้อมูลจะเพิกถอนเสียเมื่อใดก็ได้ ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลมีหน้าที่ดูแลรักษาความมั่นคงปลอดภัยของข้อมูลมิให้ข้อมูลนั้นสูญหาย ถูกแก้ไข หรือเปลี่ยนแปลงและดูแลข้อมูลนั้นให้มีความถูกต้อง ครบถ้วน และเป็นปัจจุบัน ในการเก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลที่แตกต่างกับวัตถุประสงค์ที่กฎหมายกำหนด จะกระทำมิได้เว้นแต่เข้าข้อยกเว้นตามกฎหมาย การเก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลที่ได้รับยกเว้นไม่ต้องขอความยินยอมจากเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลจะต้องเป็นกรณีที่เป็นไปตามกฎหมายเป็นไปเพื่อประโยชน์ของเจ้าของข้อมูลเองและไม่สามารถขอความยินยอมได้ในเวลานั้น เป็นไปเพื่อประโยชน์เกี่ยวกับชีวิต สุขภาพ หรือความปลอดภัยของเจ้าของข้อมูล และเป็นไปเพื่อประโยชน์แก่การสอบสวนของพนักงานสอบสวนตามกฎหมาย ทั้งนี้ ให้คณะกรรมการมีอำนาจประกาศกำหนดประมวลจริยธรรมเพื่อให้ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลต้องปฏิบัติตามเกี่ยวกับการคุ้มครอง การเก็บรักษา วิธีการลบหรือทำลายเมื่อหมดความจำเป็นตามวัตถุประสงค์ การเก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลที่ถูกต้อง ไม่เลือกปฏิบัติ ไม่ผิดกฎหมายหรือวัตถุประสงค์ หรือผิดไปจากความยินยอมของเจ้าของข้อมูลนั้น (มาตรา ๑๖ – มาตรา ๒๐)

๗. การเก็บรวบรวมข้อมูลส่วนบุคคล

ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลจะทำการเก็บรวบรวมข้อมูลส่วนบุคคลจากบุคคลอื่นหรือจากแหล่งอื่นที่ไม่ใช่เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลนั้นไม่ได้ เว้นแต่จะได้รับการยกเว้นตามที่กฎหมายกำหนด ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลจะเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมทางเพศ ประวัติอาชญากรรมหรือการกระทำผิดหรือได้รับโทษใด ๆ ประวัติสุขภาพ แหล่งกำเนิดของเชื้อชาติหรือเผ่าพันธุ์ ความคิดเห็นทางการเมือง ความเชื่อในทางศาสนา ข้อมูลที่อาจเป็นผลร้าย ทำให้เสื่อมเสียชื่อเสียง หรืออาจก่อให้เกิดความรู้สึกเกี่ยวกับการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมหรือความไม่เท่าเทียมกันแก่บุคคลใดนั้นไม่ได้เว้นแต่จะเข้าข้อยกเว้นตามกฎหมาย (มาตรา ๒๒ – มาตรา ๒๓)

๘. การใช้และเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล

ห้ามมิให้ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลใช้หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลที่อยู่ในความครอบครองหรือควบคุมดูแลของตนโดยไม่ได้รับความยินยอมเป็นหนังสือจากเจ้าของข้อมูล หรือใช้ข้อมูลส่วนบุคคลที่ต้องห้ามตามกฎหมายโดยไม่ได้รับความยินยอมเป็นหนังสือจากเจ้าของข้อมูล หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลที่ต้องห้ามมิให้เก็บรวบรวมตามกฎหมายโดยไม่ได้รับความยินยอมเป็นหนังสือจากเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลนั้น รวมทั้งห้ามมิให้เปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลไปยังประเทศที่มีได้มีบทบัญญัติในการให้ความคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลหรือมีแต่บทบัญญัติของกฎหมายในประเทศนั้นมีมาตรการในการให้ความคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลในสาระสำคัญต่ำกว่าบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้โดยไม่ได้รับความยินยอมเป็นหนังสือจากเจ้าของข้อมูลนั้น เว้นแต่จะเข้าข้อยกเว้นที่กฎหมายกำหนด (มาตรา ๒๕ – มาตรา ๓๐)

๙. การเก็บรักษาและการแก้ไขเปลี่ยนแปลงข้อมูลส่วนบุคคล

ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลจะเก็บรักษาข้อมูลส่วนบุคคลของเจ้าของข้อมูลนั้นไว้ได้เท่าระยะเวลาตามที่กฎหมายกำหนดหรือเท่าที่จำเป็นตามวัตถุประสงค์ของการเก็บรวบรวมข้อมูลนั้น และผู้ควบคุมจะต้องจัดให้มีระบบรักษาความมั่นคงปลอดภัยแก่ข้อมูลเพื่อป้องกันมิให้มีการนำไปใช้หรือเปิดเผยโดยไม่เหมาะสมหรือเป็นผลร้ายต่อเจ้าของข้อมูล หรือเพื่อป้องกันการสูญหายหรือทำลาย หรือถูกเรียกดู สืบค้น เชื่อมโยง ใช้ เปิดเผย ทำสำเนา หรือเปลี่ยนแปลงโดยไม่มีสิทธิหรือไม่ชอบด้วยกฎหมาย โดยอย่างน้อยต้องมีหลักเกณฑ์ในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยในการเข้าถึงและการใช้งานระบบสารสนเทศทั้งในกรณีปกติและกรณีฉุกเฉิน ตรวจสอบและประเมินความเสี่ยงด้านสารสนเทศอย่างสม่ำเสมอ ในการแก้ไขเปลี่ยนแปลงข้อมูลจะกระทำได้เมื่อเจ้าของข้อมูลนั้นร้องขอหากต้องใช้วิธีการลบหรือทำลายข้อมูลนั้นก็สามารถกระทำได้แต่ต้องได้รับความยินยอมจากเจ้าของข้อมูลนั้นด้วย (มาตรา ๓๑ – มาตรา ๓๓)

๑๐. ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลเชิงธุรกิจหรือการพาณิชย์

ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลเชิงธุรกิจหรือการพาณิชย์ หมายถึง ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลซึ่งเก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลโดยมีวัตถุประสงค์ในการประกอบกิจการเชิงธุรกิจหรือการพาณิชย์ โดยจะต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ทุกประการรวมทั้งจัดให้มีข้อปฏิบัติเกี่ยวกับการเก็บรวบรวม ใช้ และเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลที่มีมาตรฐานไม่ต่ำกว่าข้อปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมที่ประกาศกำหนดและจะต้องมีการจัดให้มีมาตรการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล การบริหารจัดการความมั่นคงปลอดภัยของข้อมูล และการฝึกอบรมลูกจ้างหรือผู้รับจ้างของตนให้ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ ในกรณีที่ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลเชิงธุรกิจหรือการพาณิชย์เลิกกิจการก็ให้แจ้งเป็นหนังสือต่อสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการทราบ (มาตรา ๓๔ – มาตรา ๔๐)

๑๑. สิทธิของเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล

เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลมีสิทธิขอตรวจสอบข้อมูลส่วนบุคคลที่เกี่ยวกับตน ขอให้แจ้งถึงการมีอยู่ ใช้หรือเปิดเผยข้อมูล ขอให้ดำเนินการแก้ไขเปลี่ยนแปลงข้อมูล ขอให้ระงับการใช้หรือเปิดเผยข้อมูลที่ไม่ถูกต้องตามความเป็นจริง ขอให้ลบหรือทำลายข้อมูลเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาการเก็บรักษาหรือไม่มีความจำเป็นตามวัตถุประสงค์ในการเก็บรวบรวม หรือได้เพิกถอนข้อมูลนั้นแล้ว และขอให้เปิดเผยการได้มาซึ่งข้อมูลนั้นในกรณีเป็นข้อมูลที่ตนไม่ได้ให้ความยินยอมในการเก็บรวบรวม ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลจะต้องปฏิบัติตามคำขอที่เจ้าของข้อมูลนั้นร้องขอ และจะปฏิเสธได้เฉพาะกรณีที่ถูกกฎหมายกำหนดไว้เท่านั้น กรณีที่มีผู้เก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลโดยฝ่าฝืนกฎหมายทำให้เจ้าของข้อมูลนั้นได้รับความเสียหาย ผู้นั้นต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนเพื่อการนั้น เว้นแต่จะเข้าข้อยกเว้นตามที่กฎหมายกำหนด ถ้าการกระทำดังกล่าวเกิดจากการกระทำในทางที่จ้างของลูกจ้างของผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลใด บุคคลนั้นต้องร่วมรับผิดชอบกับลูกจ้างด้วย (มาตรา ๔๑ – มาตรา ๔๔)

๑๒. การร้องเรียน การตรวจสอบ และการอุทธรณ์

ให้คณะกรรมการแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อมูลส่วนบุคคลขึ้นคณะหนึ่งโดยให้มีอำนาจพิจารณาเรื่องร้องเรียนต่าง ๆ ตรวจสอบการกระทำของผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลในกรณีที่เกิด

ความเสียหายแก่เจ้าของข้อมูล โกล่เกลี่ยข้อพิพาทที่เกิดขึ้น ตลอดจนรายงานผลการปฏิบัติงานตามที่กฎหมายกำหนด กรณีที่มีความเสียหายเกิดขึ้นเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลที่ได้รับความเสียหายมีสิทธิร้องเรียนต่อคณะกรรมการได้ เมื่อคณะกรรมการพิจารณาเรื่องร้องเรียนนั้นแล้วและเชื่อว่าเรื่องร้องเรียนนั้นไม่เป็นความจริงให้มีคำสั่งยุติเรื่อง แต่ถ้าคณะกรรมการเชื่อได้ว่าเรื่องร้องเรียนนั้นเป็นความจริงให้คณะกรรมการดำเนินการไกล่เกลี่ย ถ้าไกล่เกลี่ยได้ก็ให้มีคำสั่งยุติเรื่อง หากไม่อาจดำเนินการไกล่เกลี่ยได้ไม่ว่ากรณีใดก็ตาม ให้คณะกรรมการตรวจสอบข้อมูลส่วนบุคคลมีอำนาจออกคำสั่งให้ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลปฏิบัติหรือดำเนินการแก้ไขการกระทำของตนให้ถูกต้องภายในระยะเวลาที่กำหนด หรือสั่งห้ามผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลกระทำการที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่เจ้าของข้อมูลนั้นหรือให้กระทำการเพื่อระงับความเสียหายนั้นภายในระยะเวลาที่กำหนด ในกรณีที่มีหนังสือไม่รับเรื่องร้องเรียนไว้พิจารณา หรือยุติเรื่อง หรือมีคำสั่งใด ๆ ในกรณีที่ทำเนียบการไกล่เกลี่ยไม่ได้ เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลหรือผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลมีสิทธิอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการได้โดยยื่นเป็นหนังสือต่อสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ภายใน ๓๐ วัน นับแต่ได้รับหนังสือหรือคำสั่งดังกล่าวจากคณะกรรมการ คำวินิจฉัยอุทธรณ์ของคณะกรรมการให้ถือเป็นที่สุด (มาตรา ๔๕ – มาตรา ๔๘)

๑๓. มาตรการส่งเสริม

ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลอาจขอรับการส่งเสริมจากสำนักงานได้ในเรื่องการช่วยเหลือ แนะนำให้คำปรึกษาในการดำเนินการเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคล การอบรมและพัฒนาความรู้ความสามารถของบุคลากรที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับข้อมูลนั้น รวมทั้งหากผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลประสงค์จะใช้หรือแสดงเครื่องหมายรับรองมาตรฐานการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลก็สามารถยื่นคำขอใบรับรองจากสำนักงานได้ และให้คณะกรรมการมีอำนาจเพิกถอนใบรับรองของผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลได้ถ้าเข้าเงื่อนไขตามที่กำหนดในกฎกระทรวง คณะกรรมการจะประกาศยอมรับการตรวจสอบและรับรองเกี่ยวกับมาตรฐานการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลเพื่อให้ผู้ควบคุมข้อมูลที่ได้รับการรับรองมีสิทธิใช้หรือแสดงเครื่องหมายรับรองมาตรฐานการคุ้มครองข้อมูลของผู้ตรวจสอบและรับรอง ซึ่งเป็นหน่วยงานอื่นก็ได้ ไม่ว่าจะอยู่ในประเทศหรือต่างประเทศก็ตาม ทั้งนี้ ให้ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลที่ได้รับการรับรองนั้นมีสิทธิใช้หรือแสดงเครื่องหมายรับรองมาตรฐานการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลได้ตามที่กฎหมายกำหนด (มาตรา ๔๙ – มาตรา ๕๑)

๑๔. บทกำหนดโทษ

๑๔.๑ **บททั่วไป** ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดเป็นนิติบุคคล ให้กรรมการผู้จัดการ ผู้จัดการ หรือบุคคลที่รับผิดชอบการดำเนินงานของนิติบุคคลนั้นต้องระวางโทษตามที่กฎหมายกำหนด เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าตนมิได้รู้เห็นหรือยินยอมในการกระทำความผิดของนิติบุคคลนั้น (มาตรา ๕๒)

๑๔.๒ **โทษปรับทางปกครอง** ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการมีอำนาจลงโทษปรับทางปกครองได้ การลงโทษปรับให้คำนึงถึงความร้ายแรงแห่งพฤติกรรม และผลเสียหายที่เกิดจากการกระทำนั้น และในกรณีที่เห็นสมควรอาจมีค่าเตือนให้ผู้นั้นดำเนินการใด ๆ เพื่อแก้ไขให้ถูกต้องหรือเหมาะสมก่อนก็ได้ ถ้าผู้ถูกลงโทษปรับทางปกครองไม่ยอมชำระค่าปรับ

ทางปกครองก็จะใช้มาตรการบังคับทางปกครองตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองแก่บุคคลดังกล่าว การลงโทษปรับทางปกครองนี้จะใช้กับความผิดฐานไม่มาให้ถ้อยคำหรือส่งวัตถุ เอกสาร หรือพยานหลักฐานแก่คณะกรรมการ ความผิดฐานผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลเชิงธุรกิจหรือการพาณิชย์ ไม่จัดทำบัตรประจำตัวลูกจ้างของตน ต้องระวางโทษปรับทางปกครองไม่เกิน ๕๐,๐๐๐ บาท แต่ในความผิดฐานผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลผู้ใดไม่ปฏิบัติตามกฎหมายเกี่ยวกับการเก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล ความผิดฐานไม่ใช้แบบหรือข้อความที่คณะกรรมการกำหนด ความผิดฐานไม่แจ้งผลกระทบในการเพิกถอนความยินยอมและการลบหรือการทำลายข้อมูลนั้นแก่เจ้าของข้อมูล ความผิดฐานไม่ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมที่ประกาศกำหนด ความผิดฐานปฏิเสธค่าขอของเจ้าของข้อมูลโดยไม่ได้รับยกเว้นตามกฎหมาย ความผิดฐานไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามคำขอภายในระยะเวลาที่กำหนดหรือไม่ดำเนินการให้เหมาะสมกับสภาพความพิการ และความผิดฐานผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลเชิงธุรกิจหรือการพาณิชย์ไม่รายงานผลดำเนินการตามที่กฎหมายกำหนด ต้องระวางโทษปรับทางปกครองไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท (มาตรา ๕๓ – มาตรา ๕๕)

๑๔.๓ **โทษอาญา** ใช้กับความผิดฐานเก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลโดยไม่ได้รับความยินยอมหรือไม่เข้าข้อยกเว้นตามกฎหมาย ความผิดฐานไม่จัดให้มีระบบรักษาความมั่นคงปลอดภัยตามที่กำหนด ความผิดของผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลเชิงธุรกิจหรือการพาณิชย์ที่ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายเกี่ยวกับการจัดให้มีมาตรการคุ้มครองข้อมูล หรือจัดให้มีระบบบริหารจัดการความมั่นคงปลอดภัยของข้อมูล หรือจัดให้มีการฝึกอบรมลูกจ้างหรือผู้รับจ้างของตนเพื่อปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมายมีโทษปรับไม่เกิน ๕๐๐,๐๐๐ บาท และโทษสำหรับผู้ที่ใช้หรือแสดงเครื่องหมายรับรองมาตรฐานการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลโดยไม่ได้รับใบรับรองหรือได้รับการรับรองจากสำนักงาน ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน ๒๐๐,๐๐๐ บาท ในกรณีที่บุคคลใดกระทำการใด ๆ เกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคล เพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้รับประโยชน์อันไม่ชอบด้วยกฎหมายหรือเพื่อให้ผู้อื่นเสียหาย ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๓ ปี หรือปรับไม่เกิน ๖๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ถ้าการกระทำดังกล่าวเป็นการเผยแพร่ข้อมูลส่วนบุคคลทางสิ่งพิมพ์ วิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ หรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์อื่น ผู้กระทำได้ต้องรับโทษจำคุกไม่เกิน ๕ ปีหรือปรับไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ บรรดาความผิดซึ่งมีโทษปรับสถานเดียวเมื่อผู้ต้องหาเสียค่าปรับตามที่เปรียบเทียบแล้ว ให้ถือว่าคดีเลิกกันตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (มาตรา ๕๖ – มาตรา ๕๙)

๑๕. บทเฉพาะกาล

ในวาระเริ่มแรกให้คณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล ประกอบด้วย คณะกรรมการ โดยตำแหน่งเท่านั้นและให้แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายใน ๙๐ วันนับแต่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ กรณีที่ผู้ใดเป็นผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลตามพระราชบัญญัตินี้ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้หรือประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่ข้อมูลส่วนบุคคลที่อยู่ในความครอบครองก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับให้ได้รับยกเว้นไม่ต้องปฏิบัติตามกฎหมายเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับการเก็บรวบรวมข้อมูลส่วนบุคคล ส่วนเรื่องการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของข้อมูลให้ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ภายใน ๙๐ วัน นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ๑

ท่านผู้อ่านวารสาร “จุดนิติ” ผู้ใดมีความประสงค์ต้องการที่จะแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าว สามารถเสนอความเห็นได้ โดยผ่านทางเว็บไซต์ ดังนี้

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

www.parliament.go.th

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

www.senate.go.th

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

www.krisdika.go.th

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

www.cabinet.thaigov.go.th

